

Nuorten neuvonantajien tapaaminen

Teema: Koulu ja oppiminen

Paikka: Lapuan yläkoulu, Lapua

Aika: Keskiviikko 14.2.2024

Paikalla: 10 oppilasta (oppilaskunnan hallituksen edustajia), koulunuorisotyöntekijä, lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarinen

Lapsiasiavaltuutettu tapasi Lapuan yläkoulun oppilaita helmikuussa 2024. Tapaamisessa kuultiin oppilaskunnan hallituksen edustajien ajatuksia koulusta ja oppimisesta.

Tapaamisessa keskusteltiin oppilaiden kanssa neljästä teemasta: koulusta, oppimisesta, oikeusturvasta ja terveisistä päättäjille. Oppilaat juttelivat teemoista ensin pienissä ryhmissä, minkä jälkeen käytiin yhteistä keskustelua.

Yläkoululaiset kertoivat, että opiskelu Lapuan yläkoulussa on pääosin mukavaa. Parasta koulussa on oppilaiden käytössä oleva välituntitoimintatila, kivat opettajat, kaverit, ruoka ja myöhäiset päivät. Kokemukset opiskelusta vaihtelevat kuitenkin oppilaittain ja koulussa on myös yksinäisyyttä ja kiusaamista. Etenkin kiusaaminen nähtiin ongelmana, johon on jo yritetty puuttua ja johon tulisi puuttua entistä tehokkaammin.

Tylsintä opiskelussa ja koulussa on oppilaiden mielestä koulupäivän aikaisesta alkamisesta johtuva väsymys, sellaiset päivät, kun lukujärjestyksessä on vain kirjallisia aineita sekä ulkoiset ongelmat, kuten huono sisäilma, työrauhaongelmat sekä koulutilojen sotkuisuus. Oppilaat kertoivat, että koulussa paikkoja ja etenkin vessoja sotketaan tahallaan ja keskustelussa syntyikin idea teemapäivästä, jolloin autetaan siivoojia ja pyritään samalla muuttamaan oppilaiden asenteita. Harmia oppilaille aiheutti myös se, että välituntitoimintatilan ja koulun nuorisotyöntekijän jatkosta ei ole varmuutta.

Kun yläkoululaisilta kysyttiin, millainen on hyvä aikuinen koulussa, oppilaat kuvasivat häntä luotettavaksi, oikeudenmukaiseksi, vastuulliseksi, ymmärtäväiseksi, huumorintajuiseksi, rennoksi ja helposti lähestyttäväksi. Hyvä aikuinen myös pitää kiinni vaitiolovelvollisuudesta. Koulun nuorisotyöntekijää kuvattiin hyväksi aikuiseksi.

Yläkoululaiset kertoivat oppineensa koulussa perustaitoja, kuten lukemista, laskemista ja kirjoittamista, mutta myös vuorovaikutustaitoja ja toimeen tulemista kaikkien ihmisten kanssa. Yhteiskuntaoppi mainittiin erityisen hyvänä ja opettavaisena oppiaineena. Oppilaat

kertoivat, että heitä auttaa oppimisessa rauhallinen opiskeluympäristö, hyvät opettajat ja se, että kuuntelee tunnilla, lukee ja tekee muistiinpanoja. Oppimista häiritsee puolestaan rauhattomuus, kiusaaminen, ilkeävalta, väsymys ja turhautuminen, jos on liian vaikeita tai helppoja asioita. Oppilaat olivat huolissaan etenkin työrauhasta: ”Porukka huutaa tunteilla eikä kuuntele mitä opettaja sanoo – jollain tunteilla ne rupeaa jopa painimaan”. Jotkut oppilaat olivat huolestuneita Ukrainasta tulleista oppilaista, joiden opiskelua vaikeuttaa vieraalla kielellä opiskeleminen ja se, että he jäävät helposti ryhmän ulkopuolelle.

Oppilaat kertoivat tarvitsevansa aikuisten apua erilaisissa kriisitilanteissa, riitatilanteiden ratkaisemisessa, oppimisen vaikeuksissa sekä psyykkisissä vaikeuksissa. Yläkoululaisia puhutti erityisesti kiusaaminen ja siihen puuttuminen. He toivoivat, että nuoria kannustetaan kertomaan kiusaamisesta aikuisille ja että aikuiset saavat riittävät valtuudet puuttua kiusaamiseen. Oppilaat ajattelivat, että vanhemmilla on vastuu siitä, miten lapset kasvatetaan ja että kiusaajillekin pitää tarjota apua. Ongelmatilanteissa yläkoululaiset kääntyisivät turvallisen aikuisen puoleen. Turvallisina aikuisina mainittiin esimerkiksi vanhemmat, opettaja, rehtori, kuraattori, nuorisotyöntekijä, kouluvalmentaja ja siivooja.

Kun yläkoululaisilta kysyttiin, mitä he parantaisivat tai muuttaisivat koulussa, oppilaat mainitsivat koulutukseen panostamisen – myös rahallisesti, koulutukseen kohdistuvien leikkausten välttämisen, koulukuljetusten myöhäistämisen sekä kiusaamiseen puuttumisen. Maailman parasta koulua oppilaat kuvasivat sellaiseksi, jossa saa olla oma itsensä, joka on tasa-arvoinen ja viihtyisä – myös värikäs - , jossa ei kiusata ja jossa on välipala-automaatti tai kioski ja aktiviteetteja, kuten keinu ja uima-allas ja joka on rakennuksena uusi. Ei haittaisi, vaikka koulu muistuttaisi barokkilinnaa.

